

เวียดนามยกระดับอุตสาหกรรมผลไม้และผักให้เติบโตอย่างยั่งยืน

ช่วงต้นปี 2569 การส่งออกผลไม้และผักของเวียดนามยังคงรักษาโมเมนตัมการเติบโต พร้อมกับการขยายตลาดอย่างแข็งแกร่ง ภาคอุตสาหกรรมนี้กำลังมุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างส่วนที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับ การจัดการรหัสพื้นที่เพาะปลูก การยกระดับศักยภาพการแปรรูป เชิงลึก และการสร้างฐานการเพาะปลูก/ผลิต ความพยายามเหล่านี้เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่จะช่วยให้ผลไม้ และผักของเวียดนามก้าวข้ามอุปสรรคทางเทคนิคที่เข้มงวด บรรลุการพัฒนาแบบก้าวกระโดด และมุ่งหน้าสู่เป้าหมายการส่งออกมูลค่า 10,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

การดำเนินการที่โรงคัดบรรจุส้มโอเพื่อการส่งออกของกลุ่มบริษัท Vina T&T ที่จังหวัด Vinh Lon

ตามสถิติของกระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมเวียดนาม ในช่วงสองเดือนแรกของปี 2569 มูลค่าการส่งออกผลไม้และผักของเวียดนามอยู่ที่ประมาณ 1,090 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 59.5 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน โดยตลาดจีนยังคงครองตำแหน่งตลาดผู้บริโภคที่ใหญ่ที่สุด คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 58.3 ของมูลค่าการส่งออกผลไม้และผักของเวียดนาม ตามด้วยสหรัฐอเมริกาและเกาหลีใต้ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 7.5 และ 3.9 ตามลำดับ

โดยพบว่าตลาดหลักหลายแห่งมีการเติบโตในระดับสูง เฉพาะในเดือนมกราคม 2569 มูลค่าการส่งออกไปจีนเพิ่มขึ้นมากกว่าสองเท่าเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า การส่งออกไปสหรัฐอเมริกาเติบโตกว่าร้อยละ 56 และการส่งออกไปเกาหลีใต้เติบโตเกือบร้อยละ 36 ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า แม้สถานการณ์การค้าโลกจะซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แต่ความต้องการของตลาดระหว่างประเทศที่มีต่อผลไม้และผักของเวียดนามยังคงแข็งแกร่ง

นาย Dang Phuc Nguyen เลขาธิการใหญ่สมาคมผลไม้และผักเวียดนาม กล่าวว่า ผลไม้และผักของเวียดนามไม่เพียงแต่ทำลายสถิติในด้านขนาดเท่านั้น แต่ยังมีการปรับปรุงคุณภาพและการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลอย่างมีนัยสำคัญอีกด้วย การจัดการรหัสพื้นที่เพาะปลูกและรหัสโรงคัดบรรจุเป็นไปอย่างมีมาตรฐานมากขึ้น ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบย้อนกลับของผลิตภัณฑ์ และตอบสนองความต้องการของ

ตลาดนำเข้าได้ดีขึ้น ผลการดำเนินการดังกล่าวทำให้จำนวนล็อตสินค้าที่ถูกแจ้งเตือนเรื่องสารตกค้างของสารกำจัดศัตรูพืชในตลาดที่มีมาตรฐานสูง เช่น จีน สหรัฐอเมริกา และเกาหลีใต้ ลดลงอย่างชัดเจน ความเสี่ยงทางการค้าลดลงอย่างมาก และชื่อเสียงของผลิตภัณฑ์เกษตรเวียดนามในตลาดโลกก็ได้รับการยกระดับขึ้น

แนวโน้มอีกด้านคือ สัดส่วนของผลิตภัณฑ์ผลไม้และผักแปรรูปที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องกลายเป็นจุดเด่นของอุตสาหกรรม ข้อมูลจากการวิจัยตลาดระบุว่า ผลิตภัณฑ์แปรรูปเชิงลึก เช่น ผลไม้แห้ง ผลไม้แช่แข็ง และน้ำผลไม้ มีการเติบโตมากกว่าร้อยละ 15 เมื่อเทียบกับปี 2564 การพัฒนาการแปรรูปเชิงลึกอย่างเข้มข้นจะช่วยให้อุตสาหกรรมลดการพึ่งพาการส่งออกผลไม้สดได้อย่างค่อยเป็นค่อยไป ในขณะเดียวกันก็ช่วยเพิ่มมูลค่าเพิ่มและความสามารถในการรับมือกับความผันผวนของตลาด

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของชนิดสินค้าพบว่า ทูเรียนยังคงทำหน้าที่เป็นเครื่องยนต์สำคัญของการเติบโตในอุตสาหกรรม นาย Dang Phuc Nguyen คาดการณ์ว่าในปีนี้อผลผลิตทูเรียนของเวียดนามจะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 10 - 12 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา นอกจากการส่งออกทูเรียนผลสดแล้ว วิสาหกิจจำนวนมากยังเพิ่มการส่งออกผลิตภัณฑ์ทูเรียนแปรรูป เช่น ทูเรียนแช่แข็ง เนื้อทูเรียนแช่แข็ง และทูเรียนบด รวมถึงการขยายตลาดไปยังตลาดที่มีมาตรฐานสูงอย่างญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา ซึ่งจะช่วยบรรเทาแรงกดดันในการจำหน่ายผลผลิตในช่วงฤดูกาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในขณะเดียวกัน มะพร้าวกำลังกลายเป็นสินค้าที่มีศักยภาพโดดเด่นในการส่งออกในหมวดผลไม้และผัก นาย Nguyen Dinh Tung กรรมการผู้จัดการกลุ่มบริษัท Vina T&T กล่าวว่า มะพร้าวเป็นผลไม้ที่มีอนาคต เนื่องจากมีความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพอากาศได้ดี เก็บรักษาง่าย และมีอายุการเก็บรักษาได้นานถึงประมาณ 80 วัน ซึ่งสะดวกต่อการขนส่งระยะไกล ในมุมมองทางเศรษฐกิจ มะพร้าวสอดคล้องอย่างยิ่งกับข้อกำหนดของการเกษตรสีเขียวและเศรษฐกิจหมุนเวียน โดยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งต้นและไม่มีของเหลือทิ้ง (zero waste)

ในส่วนของการพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับ กระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อมกำลังเป็นเจ้าภาพในการสร้างระบบตรวจสอบย้อนกลับผลิตภัณฑ์เกษตรของเวียดนาม โดยเลือกให้ทูเรียนเป็นโครงการนำร่องก่อน ปัจจุบันระบบยังอยู่ในระยะทดสอบ และมีวิสาหกิจและท้องถิ่นบางส่วนเข้าร่วมแล้ว โดยมาตรการนี้เป็นก้าวสำคัญในการสร้างห่วงโซ่อุปทานที่โปร่งใส ในอนาคตจะสามารถเชื่อมโยงกระบวนการทั้งหมดตั้งแต่การผลิต การเก็บเกี่ยว การแปรรูปเบื้องต้น การบรรจุหีบห่อ ไปจนถึงการส่งออก ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้ผลิตภัณฑ์ผลไม้และผักอื่น ๆ ตอบสนองข้อกำหนดด้านการตรวจสอบย้อนกลับของตลาดนำเข้าได้ดีขึ้น

นาย Nguyen Manh Hung กรรมการผู้จัดการกลุ่มบริษัท Nafoods เห็นว่า ทุยจะสำคัญในการยกระดับความสามารถทางการแข่งขันของอุตสาหกรรมผลไม้และผักคือการสร้างห่วงโซ่มูลค่าที่สมบูรณ์

และส่งเสริมการพัฒนาการแปรรูปเชิงลึก โดยเมื่อประมาณ 15 ปีก่อน เวียดนามแทบไม่มีที่ยืนในอุตสาหกรรมเสาวรระดับโลก แต่ปัจจุบันภูมิภาคที่ราบสูงตอนกลางของเวียดนามได้กลายเป็นหนึ่งในแหล่งผลิตเสาวรสีม่วงชั้นนำของโลกไปแล้ว โดยกลุ่มบริษัท Nafoods ได้สร้างห่วงโซ่อุตสาหกรรมที่สมบูรณ์ตั้งแต่การวิจัยและพัฒนาพันธุ์ การพัฒนาพื้นที่เพาะปลูก ไปจนถึงการสร้างโรงงานแปรรูปและการส่งออก ผ่านการยกระดับเทคโนโลยีและระดับการบริหาร ส่งผลให้ศักยภาพในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์เกษตรเวียดนามในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

นาย Tran Thanh Nam รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสิ่งแวดล้อม กล่าวว่า ปัจจุบันตลาดผลิตภัณฑ์เกษตรได้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบเดิมที่เน้นปริมาณและราคาเป็นหัวใจหลัก กำลังค่อย ๆ เปลี่ยนไปสู่การให้ความสำคัญกับการพัฒนาสีเขียว ความยั่งยืน การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น รวมถึงอุปสรรคทางเทคนิคและข้อกำหนดด้านการตรวจสอบย้อนกลับจากตลาดหลักจะยังคงเข้มงวดขึ้น วิสาหกิจจำเป็นต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับรหัสพื้นที่เพาะปลูก รหัสสถานที่คัดบรรจุ และเอกสารทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะในตลาดสำคัญอย่างจีน การตอบสนองมาตรฐานทางเทคนิคและข้อกำหนดด้านการตรวจสอบย้อนกลับอย่างครบถ้วน เป็นเงื่อนไขเบื้องต้นสำหรับการรักษาและขยายตลาดส่งออก

นาย Tran Thanh Nam ยังเน้นย้ำว่า เพื่อให้บรรลุการพัฒนาการแปรรูปเชิงลึกและการขยายตลาดส่งออกอย่างยั่งยืน หัวใจสำคัญอยู่ที่การสร้างและปกป้องฐานการเพาะปลูก/ผลิตที่มีเสถียรภาพและมีคุณภาพสูง หน่วยงานระดับท้องถิ่นจำเป็นต้องร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับวิสาหกิจเพื่อสร้างหลักประกันด้านอุปทานที่มั่นคงในระยะยาวสำหรับการแปรรูปและการส่งออก

แหล่งข้อมูล:

1. <https://zh.vietnamplus.vn/article-post257906.vnp> วันที่ 18 มีนาคม 2569